

Rēzeknes reģiona novadu publisko bibliotēku 2017.gada darba pārskats

Saturs

1. Vispārīgs reģiona bibliotēku raksturojums.....	3
2. Finansiālais nodrošinājums.....	4
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums.....	5
4. Personāls.....	7
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.....	10
6. Krājums.....	17
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	21
8. Novadpētniecība.....	29
9. Projekti	33
10.Publicitāte.....	35
11.Sadarbības tīkla raksturojums.....	37
12.Metodiskais un konsultatīvais darbs.....	39

Pielikumi

1. Vispārīgs reģiona bibliotēku raksturojums

Rēzeknes reģionā 2017.gadā bibliotekāros pakalpojumus sniedza 35 publiskās bibliotēkas – 31 Rēzeknes novadā un četras Viļānu novadā. Publiskās bibliotēkas ir novadu pašvaldību struktūrvienības, ar Vietējās nozīmes bibliotēkas statusu.

Bibliotēku reorganizācija un izmaiņas juridiskajā statusā nav notikušas.

Bibliotēkas tiek pozicionētas kā triju funkciju nostādņu kopums – izglītojošā, informatīvā un atpūtas. Bibliotēkas nodrošina iedzīvotāju informacionālās vajadzības, veicina mūžizglītību, atbalsta interešu izglītību, piedāvā izklaides un saturīga brīvā laika pavadīšanas aktivitātes.

Iedzīvotāju bibliotekārais aptvērums 25 %, liecina par to, ka bibliotēku pakalpojumus izmanto $\frac{1}{4}$ iedzīvotāju. Samazinoties kopējam iedzīvotāju skaitam, bibliotekārais iedzīvotāju aptvērums nesamazinās.

Rēzeknes novadā ir 25 pagasti: Audriņu, Bērzgales, Čornajas, Dricānu, Feimaņu, Gaigalavas, Griškānu, Ilzeskalna, Kantinieku, Kaunatas, Lendžu, Lūznavas, Mākoņkalna, Maltas, Nagļu, Nautrēnu, Ozolaines, Ozolmuižas, Pušas, Rikavas, Sakstagala, Silmalas, Stoļerovas, Strūžānu, Vērēmu. Pagasta teritorijā ar iedzīvotāju skaitu no 500 līdz 1500 ir viena publiskā bibliotēka, trijos pagastos - Čornajas ar iedzīvotāju skaitu 1192, Gaigalavas ar iedzīvotāju skaitu 927 un Kaunatas ar iedzīvotāju skaitu 1152, pagastu teritorijās ir divas publiskās bibliotēkas, Silmalas pagastā ar 2573 iedzīvotāju skaitu ir četras publiskās bibliotēkas. Vidēji 2017. gada beigās Rēzeknes novadā viena publiskā bibliotēka bija uz 887 iedzīvotājiem, kas atbilst LR Ministru kabineta “Vietējas nozīmes bibliotēku tīkla darbības noteikumiem”.

Viļānu novadā ir trīs pagasti - Dekšāres, Sokolku, Viļānu un Viļānu pilsēta, attiecīgi trīs pagastu bibliotēkas un viena pilsētas bibliotēka. Viena publiskā bibliotēka ir vidēji uz 1511 iedzīvotājiem.

Bibliotēku darba prioritātes:

- pakalpojumu piedāvājuma paplašināšana, iedzīvotāju iesaistīšana
- lietotāju apkalpošanas kvalitātes uzlabošana
- krājumu aktualizēšana
- lasīšanas veicināšana
- informacijpratības uzlabošana
- mazaizsargāto iedzīvotāju grupu iekļaušana informatizācijas procesā

Pēc uzlabojumu veikšanas bibliotekārajā apkalpošanā un krājuma aktualizēšanas, jūlijā tika akreditēta Griškānu pagasta bibliotēka. Visās bibliotēkās tiek turpināts darbs akreditācijas komisijas ieteikumu izpildei.

2. Finansiālais nodrošinājums

Tabula "Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums"

	2015	2016	2017
Kopā (EUR)	613492	575238	539411
Pašvaldības finansējums	613427	575189	539377
Citi ieņēmumi:	65	49	34
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>	65	49	34

Bibliotēku budžetu veido pašvaldības piešķirtie līdzekļi. Bibliotēkas sniedz bezmaksas pakalpojumus, maksas pakalpojumu (izdruka, kopēšana) apjoms samazinās.

Bibliotēku finansiālā nodrošinājuma dinamika ir negatīva. Finansējums uz vienu iedzīvotāju ir 16.08 eiro, atbilsts LR Ministru kabineta noteikumiem "Bibliotēku darbībai nepieciešamā finansējuma normatīvi" nodrošina bibliotēku pamatfunkciju veikšanu.

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2015	2016	2017
Izdevumi kopā (EUR)	612479	574086	537559
Darbinieku atalgojums (bruto)	269550	279034	283715
Krājuma komplektēšana	66989	71532	68979

Bibliotēku izdevumi samazinās atkarībā no kopējā pašvaldības budžeta samazinājuma. Pozitīva dinamika ir darbinieku atalgojuma izdevumiem + 4681 eiro.

Ir palielinājies finansējums datortehnikas iegādei (atjaunošanai) 7941 eiro (+ 2180 eiro salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu).

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Bibliotēku telpu stāvokļa vērtējums:

	<i>Bibliotēkas nosaukums</i>
Ļoti labs	Feimaņu pagasta bibliotēka, Maltas pagasta bibliotēka, Nautrēnu pagasta bibliotēka, Ozolaines pagasta bibliotēka, Viļānu pilsētas bibliotēka
Labs	Audriņu, Bērzgales, Čornajas pagasta Ratnieku, Čornajas pagasta Rāznas, Dekšāres, Dricānu, Gaigalavas, Gaigalavas Vecstrūžānu, Griškānu, Ilzeskalna, Kantinieku, Kaunatas pagasta 2., Lendžu, Lūznavas, Ozolmuižas, Pušas, Rikavas, Sakstagala, Silmalas, Silmalas pagasta Ružinas, Silmalas pagasta Štikānu Sokolku, Vērēmu pagastu bibliotēkas, Viļānu pagasta Radopoles bibliotēka
Apmierinošs	Kaunatas pagasta 1., Mākoņkalna, Nagļu, Silmalas pagasta Kruķu, Stoļerovas, Strūžānu pagastu bibliotēkas
Neapmierinošs	nav

Aprīlī Ozolaines pagasta bibliotēka tika pārcelta uz citām telpām tajā pašā ēkā no otrā stāva uz pirmo stāvu, uz bijušām pagasta pārvaldes administratīvajām telpām. Telpas tika izremontētas, līdz ar to rasts risinājums – bibliotēkas pieejamība cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

Silmalas pagasta Ružinas bibliotēkas telpas tika paplašinātas par 15 m², atsevišķi izveidoti bērnu stūrītis un neliela krātuves telpa.

Nepietiekama telpu plātība ir Čornajas pagasta Rāznas, Griškānu pagasta, Silmalas pagasta Kruķu un Viļānu pagasta Radopoles bibliotēkās.

Tiek turpināta bibliotēku materiālā un tehniskā stāvokļa uzlabošana.

Remontdarbi veikti septiņās bibliotēkās:

- Čornajas pagasta Rāznas bibliotēkā - kosmētiskais remonts;
- Čornajas pagasta Ratnieku bibliotēkā - sienu kosmētiskais remonts;
- Ilzeskalna pagasta bibliotēkā nomainītas palodzes datortelpā un abonementa telpā;
- Nautrēnu pagasta bibliotēkas ēkas siltināšana un jumta nomaiņā;
- Silmalas pagasta bibliotēkā atjaunots sienu krāsojums, izremontēta kāpņu telpa, nomainītas ārdurvis;
- Sokolku pagasta bibliotēkā - kosmētiskais remonts gaitenī pie rezerves izejas, nokrāsotas sienas, griesti, noflīzēta grīda. Apkures sistēmā četriem radiatoriem nomainītas apkures caurules;
- Stoļerovas pagasta bibliotēkā - kosmētiskais remonts datortelpā.

Citi labiekārtošanas darbi:

- Uzlabota telpu apsildīšanas sistēma Audriņu pagasta bibliotēkā;
- Ierīkots gājēju celiņš, kas nodrošina ērtu piekļuvi Dricānu pagasta bibliotēkai.

2018. gadā remontdarbi tiek plānoti :

- Ēkas siltināšanas darbi Čornajas pagasta Ratnieku bibliotēkā;
- Ēkas jumta remonts Ilzeskalna pagasta bibliotēkā.

Ēku būvniecība netiek plānota.

Jaunas mēbeles iegādātas:

- Čornajas pagasta Rāznas bibliotēkā divi plaukti abonementā;
- Sokolku pagasta bibliotēkā galds un krēsli bērnu stūrītim;
- Viļānu pilsētas bibliotēkā 16 lasītāju krēsli bērnu nodaļai.

Turpinās datortehnikas atjaunošana:

- Pa vienam datorkomplektam – Audriņu, Feimaņu, Mākoņkalna, Rikavas, Silmalas pagasta Kruķu un Ružinas bibliotēkās;
- Divi datorkomplekti un divi monitori Viļānu pilsētas bibliotēkā;
- Multifunkcionālā iekārta - Čornajas pagasta Ratnieku un Nautrēnu pagasta bibliotēkās;
- Portatīvais dators izbraukuma apkalpošanai, laminators un televizors Msltas pagasta bibliotēkā;
- Mākoņkalna, Nautrēnu, Rikavas, Stoļerovas un Vērēmu bibliotēkas saņēma procesorus Lattelekom akcijā.

2018. gadā datortehnikas iegāde tiek plānota:

- Feimaņu, Kantinieku, Mākoņkalna, Silmalas pagastu bibliotēkās un Viļānu pilsētas bibliotēkā. Viļānu pilsētas bibliotēkā paredzēts iepirkt divus čeku printerus darbam ar lasītājiem bērnu un pieaugušo abonementos.

Pilnībā nomainīta un atjaunota datortehnika lietotājiem ir Feimaņu un Ozolaines pagastu bibliotēkās.

Kopumā bibliotēku datortehnikas skaits ir samazinājies par 10 datoriem lietotājiem, arī pavairošanas tehnikas (printeri, skeneri, multifunkcionālās iekārtas) skaits ir samazinājies kopā par 12 vienībām.

Aktīvi tiek izmantots bezvadu internets (WI-FI), arī ārpus bibliotēku telpām, kad bibliotēkas ir slēgtas.

Novecojusī datortehnika pakāpeniski tiek atjaunota, stacionāro datoru pieprasījums samazinās. Jāuzlabo interneta ātrums.

4. Personāls

Rēzeknes reģiona novadu bibliotēkās strādā 52 darbinieki, bibliotekāro apkalpošanu veic 44 darbinieki.

Ar profesionālo bibliotekāro izglītību 16 darbinieki:

- t.sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993.g.) – 3
- ar 1.līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību – 2
- ar profesionālo vidējo izglītību – 11

Ar izglītību citās jomās 15 darbinieki:

- t.sk. ar bakalaura grādu - 4
- ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību – 1
- ar augstāko izglītību (līdz 1993.g.) - 5
- ar profesionālo vidējo izglītību - 5

13 bibliotekārie darbinieki ar vispārējo vidējo izglītību.

30% bibliotekārajiem darbiniekiem ir vispārējā vidējā izglītība, 34% darbiniekiem ir izglītība citā nozarē un 36% darbiniekiem ir bibliotekārā izglītība.

Uz pilnu slodzi strādā 41 bibliotekārais darbinieks, uz 0,75 – divi un viens uz 0,5 ārējā apkalpošanas punktā.

Jauns darbinieks ir Bērzgales pagasta bibliotēkā – Ilze Čudare ar 1. līmeņa profesionālo augstāko izglītību citā nozarē. Kantinieku pagasta bibliotēkā no bērna kopšanas atvaļinājuma ir atgriezusies Sanita Aļberhta.

Čornajas pagasta bibliotēkas vadītāja Silvija Deksne ir saņēmusi Čornajas pagasta pārvaldes pateicības rakstu.

Maltas pagasta bibliotēkas vadītāja Ērika Grigorjeva ir saņēmusi Maltas pagasta pārvaldes pateicības rakstu par apzinīgu un kvalitatīvu savu pienākumu veikšanu, radošu pieeju darbam un ieguldījumu svētku “Maltai 80” tapšanā.

Tabula “Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi”

N. p.k .	Noris es laiks	Norises vieta	Organizētājs (-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Dalībnieku skaits
	31.01 – 02.03.	Rēzeknes pilsētas Centrālā bibliotēka	Reģiona Galvenā bibliotēka	Praktikums: Darbs ar bibliotēku informācijas sistēmu ALISE	4	38
	15.03.	Rēzeknes novada pašvaldība	Reģiona Galvenā bibliotēka	Seminārs: Valsts valodas likuma aktualitātes; Mūsdienīga bibliotēkas izstāde	4	32
	27.09.	Rēzeknes KN	LBB Latgales nodaļa	Konference: Bibliotēka – tilts starp pagātni un nākotni (bibliotēku darbs novadpētniecības jomā).	4	9
	29.11.	Preiļu Galvenā bibliotēka	LNB	Mācību seminārs: ievads medijpratībā	5	7
	15.12.	Rēzeknes pilsētas Centrālā bibliotēka	LNB	Seminārs: Ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšana; Bibliotēku statistika; Publisko bibliotēku gada pārskata struktūra; LNB Bērnu literatūras centra pakalpojumi; Jaunākā bērnu literatūra	5	39

21.04. Izbraukuma pieredzes apmaiņas seminārā Maltas pagasta bibliotēkā piedalījās 31 bibliotēku darbinieks.

28.06. Pieredzes apmaiņas ekskursijā uz Balvu reģiona bibliotēkām (Rugāju novada bibliotēka, Balvu centrālā bibliotēka, Bērzkalnes pagasta bibliotēka, Viļakas novada bibliotēka) piedalījās 24 bibliotēku darbinieki.

Rēzeknes novada pašvaldībā 23.05. un 03.10. tika organizētas reģiona novadu bibliotēku darbinieku sanāksmes par darba aktualitātēm un pieredzes apmaiņu. Bibliotēku darbinieki atzīmē, ka semināru, mācību spektrs bija plašs un daudzveidīgs.

Problēmas:

Viena darbinieka bibliotēku vadītājām ir problemātiski biežāk apmeklēt profesionālās pilnveides pasākumus, jo tad bibliotēka ir slēgta un nav pieejama lietotājiem, arī darba devēji nav apmierināti ar to, ka bibliotēka ir slēgta vairākas dienas mēnesī.

Pēdējos gados vērojami gan bibliotekāro darbinieku novecošanās, gan kvalificētu darbinieku trūkums. Jaunajiem darbiniekiem nav profesionālās bibliotekārās izglītības.

Vērēmu pagasta bibliotēkas vadītāja Regīna Volkova no 2017.gada septembra apgūst profesionālās tālākizglītības programmu Bibliotēku zinības.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Bibliotēku pakalpojumus izmanto 25% iedzīvotāju vai 1/4 daļa reģiona iedzīvotāju. No kopējā bibliotēku lietotāju skaita 64% ir pieaugušie un 36% bērni un jaunieši līdz 18 gadiem. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība tiek nodrošināta atbilstoši bibliotēku lietošanas noteikumiem.

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2015	2016	2017	% salīdzinot ar iep. gadu
Lietotāju skaits	8178	8319	8230	+2; -1
<i>t. sk. bērni</i>	3051	3081	2972	+1; -3,7
Bibliotēkas apmeklējums	158221	153486	145183	-3; -5,7
<i>t. sk. bērni</i>	73758	65369	55475	-11; -17,8
Virtuālais apmeklējums	29496	19258	21681	-35; +11
Sociālo tīklu apmeklējums (skatījumi)	556	5509	6410	+90; +14
Izsniegums kopā	285943	284710	262636	-0,4; -8,4
<i>t. sk. grāmatas</i>	142015	139306	128130	-2; -8,7

<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	139914	141929	131945	+1; -7,6
<i>t. sk. bērniem</i>	62111	53578	48212	-14; -11
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pašvaldībā	24%	24%	25%	0; +1
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.*</i>	-	-	5490	-
Iedzīvotāju skaits	34689	33872	33545	-2; -1

Bibliotēku pamatrādītāju dinamika ir negatīva. Bibliotekārais iedzīvotāju aptvērums nesamazinās. Bibliotēka sniedz iedzīvotājiem informācijas, uzziņu un brīvā laika pavadīšanas pakalpojumus.

Pakalpojumu attīstība:

Pakalpojumu klāsts pārskata gadā nav mainījies, jauni pakalpojumi – automatizēta lietotāju apkalpošana ieviesta četrās bibliotēkās. Pavisam automatizētu lietotāju apkalpošanu veic 32 bibliotēkas.

Personām ar kustību traucējumiem pieejamas 14 bibliotēkas, pārējās, nodrošina pasūtīto izdevumu piegādi uz mājām.

Gaigalavas pagasta bibliotēkā, sadarbojoties ar RCB uz skolēnu vasaras brīvlaiku tika atvesta telelupa, lai vasaras brīvlaikā grāmatas varētu lasīt, pagastā dzīvojoša vājredzīga meitene.

Jauns Dricānu pagasta bibliotēkas pakalpojums "Ieliec manā pastkastē." Arvien vairāk cilvēku strādā vai mācās prom no ciemata. Lai izlasītu vajadzīgo grāmatu vai žurnālu, piezvana uz bibliotēku ar vaicājumu, vai vari ielikt pastkastē, jo cilvēks uz darbu dodas agri no rīta un pārrodas vēlu. Izlasīto lasītājs atstāj bibliotēkas pastkastē. Nesaprašanās vai nepatīkami starpgadījumi nav bijuši.

Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju interešu un mērķgrupām :

Bibliotēkas pilda sociālā atbalsta un palīdzības funkcijas bezdarbniekiem, senioriem, sociāli maznodrošināto iedzīvotāju grupām, kā arī ir sociālās integrācijas centrs, kurā apmeklētāji apgūst pamatiemaņas datora, interneta, e-

pakalpojumu lietošanā, komunikācijas kanālu (e-pasts, Skype, sociālie tīkli) izveidē un bibliotēkas veidoto informācijas resursu izmantošanā.

Uzņēmējiem vairākumā tiek sniegti dokumentu izdrukas, kopēšanas, skenēšanas pakalpojumi.

Lauksaimniekiem tiek sniegtas uzziņas un konsultācijas par nozares e-dokumentu meklēšanu, sadarbībā ar Lauku Atbalsta dienesta speciālistiem notiek apmācības dokumentu aizpildīšanā, sniegta palīdzība dokumentu nosūtīšanā un saglabāšanā / *Feimaņu pagasta bibliotēkā 26. aprīlī un 10. maijā Lauku atbalsta dienests rīkoja mācības, sniedza konsultācijas un palīdzēja zemniekiem aizpildīt pieteikumus elektroniski, 15.septembrī bibliotēkā rīkoja sapulci zemniekiem par izveidojušos situāciju laukos- nodarītiem lietus postījumiem un palīdzēja aizpildīt pieteikumus par radītajiem zaudējumiem, sakarā ar dabas stihiju.*

Mājsaimniecēm biežāk tiek piedāvāti preses un jaunās nozaru literatūras apskati.

Senioriem tiek rīkoti atmiņu vakari, datorapmācības, ekskursijas interneta vidē.

Bibliotēkas ir kļuvušas par interešu klubu dalībnieku tikšanās vietām.

Mūsdienu informācijas resursu izmantošanas iemaņu veidošana un attīstīšana ir viens no bibliotēku darba pamatuzdevumiem.

Jāatzīmē, ka studējošiem jauniešiem ir labas prasmes informācijas meklēšanā, bibliotēkā viņi atrod informāciju patstāvīgi, izmantojot internetu. Pagastu bibliotēkās šīs grupas lietotāju skaits strauji samazinās.

Ikdienā bibliotekāri palīdz apgūt mūsdienās nepieciešamās prasmes – maksājumu veikšana, iesniegumu paraugu sameklēšana un uzrakstīšana, CSDD programmas apgūšana, dzīvesvietas deklarēšanas pieteikšana, darbs ar e – pastu, Skype.

Bibliotēku darbs vērsts uz individuālajām konsultācijām datorprasmju apguvē.

Informācijas dienas tiek rīkotas par bibliotēkas krājuma un kataloga izmantošanas iespējām, informatīvi-izglītojoši pasākumi par drošību tīmeklī notiek ne tikai droša interneta dienā 7. februārī, bet visa gada garumā.

Bibliotēku nedēļā tiek rīkotas atvērto durvju dienas visiem interesentiem.

Bibliotēkās, kā pašvaldības informācijas centros, pieejama informācija par pašvaldības lēmumiem, teritorijas attīstības plānu, saistošiem noteikumiem, u.c. aktuāla informācija. Visās Rēzeknes novada bibliotēkās nodrošināta pieeja Rēzeknes novada pašvaldības bezmaksas informatīvajam izdevumam "Rēzeknes novada ziņas" drukātajā un elektroniskajā formātā. Lietotāji individuāli un kolektīvi tiek informēti un apmācīti par mājas lapu saturu, kurās atrodama aktuāla pašvaldību informācija.

Ārējie apkalpošanas punkti:

Nautrēnu pagasta bibliotēkas Dekteru ārējās apkalpošanas punkts darbojas no 2011.gada. Ir atvērts četras reizes nedēļā: otrdienās no 14.00 līdz 18.00, trešdienās un ceturtdienās no 12.00 līdz 18.00, sestdienās no 9.00 līdz 13.00. Apkalpošanu veic darbiniece uz 0,5 slodzi.

Lietotājiem tiek piedāvāts brīvpiieejas krājums (2351 eks.), grāmatu, žurnālu, avīžu izsniegšana, uzzīņu sniegšana, datorpakalpojumi, internets. Grāmatu krājums tiek papildināts no Nautrēnu pagasta bibliotēkas krājuma, periodiskie izdevumi tiek abonēti.

Darbiniece strādā nepilnā slodzē (0, 5).

Sakstagala pagasta bibliotēkas ārējās apkalpošanas punkts darbojas no 2015.g.1.decembra katru piektdienu no 9.00 līdz 16.00. Apkalpošanu veic Sakstagala pagasta bibliotēkas vadītāja.

Apmeklētāji var saņemt tādas pašas pakalpojumus kā bibliotēkā. Lasītāju apkalpošana notiek automatizēti BIS Alise. No apmeklētāju puses, ārējā apkalpošanas punkta darbība, tiek vērtēta pozitīvi un pietiek ar pakalpojuma

piedāvājumu reizi nedēļā, jo vērtējot kopainu - vietējo iedzīvotāju un bērnu apmeklējums ir pasīvs, datoriem arī nav pieprasījuma kā agrāk.

Publiskās bibliotēkas kļuvušas par vienotu informācijas saņemšanas vietu ikvienam neatkarīgi no viņa sociālā, materiālā stāvokļa, vecuma un etniskās izcelsmes, saglabājot tradicionālo informācijas avotu pieejamību un piedāvājot mūsdienīgus informācijas avotus. Bibliotēkas sadarbībā ar sociālajiem darbiniekiem pilda arī sociālā atbalsta un psiholoģijas palīdzības funkcijas bezdarbniekiem, sociāli maznodrošināto iedzīvotāju grupām, kā arī ir sociālās integrācijas centrs, kurā apmeklētāji apgūst pamatiemaņas interneta, datora lietošanā, komunikācijā sociālajos tīklos, internetbanku un bibliotēkas veidoto informācijas resursu izmantošanā. Senioriem, mājsaimniecēm, jaunajām māmiņām tiek piedāvātas iespējas ņemt dalību pasākumu organizēšanā, piedalīties dažādās diskusijās, apmācību ciklos, radošajās darbnīcās, ko piedāvā nevalstiskās organizācijas un interešu centri.

Lasītāji labprāt piedalās pārrunās, īpaši sievietes, tāpēc dedzīgas diskusijas izsauca pārruna „Uz interneta pulvera mucas” Čornajas pagasta Rāznas bibliotēkā.

Sociāli un ekonomiski mazaizsargāto iedzīvotāju bibliotekārajai apkalpošanai un viņu informācijas vajadzību nodrošināšanai tiek pievērsta pastiprināta uzmanība, jo šīs bibliotēku lietotāju grupas skaits pieaug.

Bibliotēku lietotāju izglītošanai notikuši pasākumi:

„Prasmes meklēt un izmantot portāla Latvija.lv resursus”, E- pakalpojumi – palīgs iedzīvotājiem ikdienā”, “Drošs internets sākas ar tevi”, “Pa krucifiksu ceļu”, “Malta gadskārtu griežos”, “Digitālās prasmes e-pakalpojumiem”, „Ko tu zini par Latviju?”, tikšanās ar informātikas skolotāju Aleksandru Kadakovsku Silmalas pagasta bibliotēkā - saruna par drošību internetā, “Mana pasaule”, “Dārzs ar ziedošiem kokiem un krūmiem” - tikšanās ar Nacionālā Botāniskā

dārza direktoru Andreju Svilānu, tikšanās ar rakstnieci Ingunu Baueri, literāri – muzikālā kompozīcija “Simtgades stāsti un dziesmas” rakstnieces Daces Judinas un komponista Artūra Nīmaņa priekšnesumā.

Elektroniskais katalogs kā pakalpojums:

Tabula “BIS ALISE izmantošana”

Reģions/ Pilsēta/ Novads	Bibliotē ku skaits	Cik bibliotēka s strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Autorizēt i lietotāji (2017)	Pasūtīts (Web) eksemplār u (2017)
			Cirkulācij a	SB A	Komplektēšan a		
Rēzeknes	35	35	32	35	35	Nav uzskaites	-

BIS ALISE ir visām reģiona bibliotēkām. Komplektēšanu automatizēti veic visas reģiona bibliotēkas, bet norakstīšanu 87% bibliotēku.

Bibliotēku lietotājiem ir pieejams elektroniskais katalogs, iespējas rezervēt grāmatas un pagarināt saņemto dokumentu lietošanas termiņu.

Pagastu bibliotēkas neveic dokumentu digitalizāciju. Novadpētniecības materiālu digitalizācija uzsākta Viļānu pilsētas bibliotēkā.

Bibliotēkas lietotāju kvalitatīvākajai apkalpošanai tiek izmantoti SBA pakalpojumi, to pieprasījums pieaug.

Tabula “SBA rādītāji”

SBA	2015	2016	2017
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	854	754	1000
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	694	779	1016

Problēmas:

Daudzi vecie cilvēki dzīvo viensētās, sādžās, un viņiem ir grūti tikt uz bibliotēku, daļējs problēmas risinājums rasts pienesot grāmatas mājās, kā arī piemeklējot lasāmvielu iespējami lielākā drukā.

Problēma ir arī sniedzot palīdzību bezdarbniekiem, statusa noformēšanai, rēķinu, konta izrakstu drukāšanā un citu dokumentu veidošanā, nākas saskarties ar klienta datiem (personas kodiem, bankas konta pieejas kodiem u.c.), kaut gan to nevajadzētu darīt. Ir sarežģīti atteikt palīdzību zinot, ka cilvēkam jābrauc uz pilsētu, jātērē nauda, kuras tāpat pietrūkst.

Būtiska problēma bibliotēku pakalpojumu jomā ir interneta nepietiekams ātrums, kas neapmierina arī lietotājus. Piemērs tam, Nautrēnu pagasta bibliotēkā lauksaimnieku apmācības tika pārceltas uz pagasta telpām, jo LAD darbinieki gatavojoties apmācībām, pārbaudīja interneta ātrumu un atzina, ka tas ir pārāk lēns.

Risinājumi:

Lai uzlabotu bibliotēkas pakalpojumu kvalitāti, veikt bibliotēku lietotāju aptaujas par sniegto pakalpojumu kvalitāti un lietotāju vēlmēm. Bibliotēkas vadītājiem apkopot rezultātus, priekšlikumus ņemt vērā turpmāk bibliotēku pakalpojumu sniegšanā.

Atjaunot datortehniku, uzlabot interneta ātrumu.

Aktivizēt to dzīvotāju uzrunāšanu un piesaistīšanu bibliotēkai, kuri nav regulārie bibliotēkas lietotāji.

Pilnveidot un uzlabot pieprasītos pakalpojumus, strādāt pie jaunu pakalpojumu ieviešanas, piedāvāt auditoriju piesaistošus pasākumus.

6. Krājums

Bibliotēku krājumu pārskata perioda beigās veidoja 262486 (+140 salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu) eksemplāri dokumentu, galvenokārt grāmatas 209902 (-810) eksemplāri, t.sk. bērnu grāmatas 33013 (-4423) eksemplāri, seriālizdevumi 51731 (+934) eksemplāri, 301 (+73) audiovizuālie materiāli un 530 (-61) elektroniskie dokumenti (kuri pēc būtības ir audiovizuālie un ir jāveic izmaiņas uzskaitē), attēldokumenti, kartogrāfiskie un nošu dokumenti kopā 11 (+1) eksemplāri, un pārējie dokumenti.

Krājuma attīstība balstās uz krājuma komplektēšanas un organizēšanas politikas mērķi - nodrošināt ar nepieciešamajiem iespieddarbiem un informācijas nesējiem ikvienu interesentu.

Krājuma komplektēšana tiek plānota budžeta ietvaros – tādēļ netiek aptverts viss materiālu klāsts, kuru vēlētos iekļaut bibliotēkas krājumā, bet tiek izvērtēts un izvēlēts nozīmīgākais. Neplānveidīgi bibliotēku krājumus papildina saņemtie bezatlīdzības izdevumi un dāvinājumi.

Finansiālais nodrošinājums krājumu komplektēšanai ir pašvaldību budžeta piešķirums, jo citi finansējuma veidi netika piesaistīti. Krājuma komplektēšanas finansiālā nodrošinājuma dinamika ir mainīga, pārskata periodā ar mīnus zīmi.

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2015	2016	2017
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	66989	71532	68979
<i>t. sk. grāmatām</i>	41787	45225	44005
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	-	-	-
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	25174	26231	24974

Finansējums krājumam uz 1 iedz. pašvaldībā	1.93	2.11	2.0
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	66989	71532	68979

Vērtējot kopējo krājuma finansiāla nodrošinājuma un jaunieguvumu skaita negatīvo dinamiku, jāpiebilst, ka situācija bibliotēkās atšķiras: 16 bibliotēkās finansējums krājuma komplektēšanai ir palielinājies un 19 bibliotēkās samazinājies.

Veikta bibliotēku krājumu rekatalogizācija. Automatizēta bibliotēku krājumu inventarizācija BIS Alise veikta Dekšāres, Rikavas, Bērzgales, Pušas un Griškānu pagastu bibliotēkās.

Krājumu komplektēšanas prioritātes katrā bibliotēkā ir atšķirīgas, bet galvenokārt tā ir oriģinālliteratūra, tulcotā daiļliteratūra, uzzīņu literatūra, bērnu literatūra, nozaru literatūra, periodiskie izdevumi. Lasītāju vidū popularitāti iemantojusi un kļuvusi pieprasīta sērija “Mēs. Latvija, XX gadsimts”.

Krājumu komplektēšana notiek vadoties pēc MK noteikumiem “Nacionālā bibliotēku krājuma noteikumi” un bibliotēku izstrādātām Krājuma attīstības koncepcijām trīs gadu periodam.

Bibliotēkas krājuma komplektēšanā noteicošais ir bibliotēkas lasītāju vajadzību, interešu un pieprasījumu ievērošana un bibliotēkas lietotāju nodrošināšana ar plašu tradicionālo un elektronisko informācijas nesēju klāstu, atbilstoši katras bibliotēkas uzdevumiem un mērķiem.

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2015	2016	2017
Jaunieguvumi kopā	25247	26852	25667
<i>t. sk. grāmatas</i>	8626	9525	8622

<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	-	-	-
<i>t. sk. bērniem</i>	2237	1888	1511
Izslēgtie dokumenti	33748	27553	26389
Krājuma kopskaits	263047	262346	262486
Grāmatu krājuma apgrozība	0.5	0.7	0.6
Periodisko izdevumu apgrozība	3.0	2.8	2.5

Jaunieguvumu skaits bibliotēku krājumos samazinājies par 4,4% jeb 1185 eksemplāriem visās pozīcijās, t.sk. grāmatas par 903 eksemplāriem, bērniem par 377 eksemplāriem.

Bibliotēkās, atbilstoši krājuma attīstības koncepcijas nosacījumiem tiek pieņemti dāvinājumi un rīkotas akcijas “Uzdāvēni grāmatu bibliotēkai”. Bez atlīdzības saņemtie dāvinājumi sastāda aptuveni 10% no kopējā jaunieguvumu skaita, to daudzums katrā bibliotēkā ir atšķirīgs.

Pēc bibliotēku akreditācijas komisijas ieteikuma tiek turpināta rekonplektēšana - novecojušo, mazpieprasīto un nolietoto dokumentu norakstīšana, krājumu kvalitātes uzlabošanai un aktualizēšanai. Izslēgto dokumentu skaits joprojām pārsniedz jaunieguvumu skaitu. Tā kā grāmatu krājuma apgrozības rādītājs uz vienu desmitdaļu ir krities, turpmāk jāizvērtē krājuma komplektēšanas un organizācijas politika. Saglabājas augsts periodisko izdevumu pieprasījums.

Datubāzes:

	2015	2016	2017 (skatījumi)
Letonika	3714/1846	2102/2879	2144
News	370	555	532

Lietotājiem bez ierobežojuma pieejamas abonētās tiešsaistes datubāzes Letonika un Lursoft “Laikrakstu bibliotēka” visās bibliotēkās. Izmantošanas dati ir mainīgi. Datu bāzes tiek popularizētas informatīvajās stundās, notiek konkursi un viktorīnas skolēniem. E - prasmju nedēļas ietvaros tiek rīkotas informācijas dienas, konsultācijas par datu bāzu izmantošanu, kā arī individuālas konsultācijas un sarunas ar lietotājiem visa gada garumā, taču lielu popularitāti datu bāzes lauku lietotāju vidū negūst. Pieejamās elektroniskās datubāzes, vairāk izmantoto bibliotēku darbinieki.

Pagastu bibliotēku darbinieki atzīst, ka lasīt laikrakstus internetā tiem, kas pieraduši pie drukātā vārda, ir apgrūtināši.

Secinājumi: Tiešsaistes datubāzu izmantošana ir neregulāra, vairāk saistīta ar bibliotēkas darbinieka aktivitātēm darba procesā - uzziņas un tematisko izstāžu materiālu meklēšanā.

Krājumu popularizēšanai tiek veidotas grāmatu un citu dokumentu tematiskās izstādes, apskati, literārie pasākumi, ieteikumu stendi un tāfeles “Izlasi! Iesaku!”, “Lasītājs lasītājam” un tml. Vismaz reizi ceturksnī katrā bibliotēkā tiek rīkotas Jauno grāmatu dienas. Informācija par jaunieguvumiem sistemātiski tiek ievietota iestāžu mājas lapās, informatīvajos izdevumos un bibliotēku profilos sociālajos tīklos. Viļānu pilsētas bibliotēkai ir savs blogs. Tiek veidoti jaunieguvumu saraksti.

Jūnijā bibliotēkās tika startēts Lasīšanas veicināšanas maratons Latvijas simtgadei “100 lasītākās grāmatas par Latviju”. (skat. 2.pielikumā)

Sistemātiski tiek apzināti parādnieki, kuri saņem atgādinājumus gan elektroniski, gan tiešā saziņā. Lietotāju ērtībai tiek piedāvāti autorizācijas dati, kur attālināti un sev izdevīgā laikā ļauj pagarināt lietošanas termiņu.

Problēmas rodas nozaru literatūras piekomplektēšanā, trūkst jaunākās tehniskās literatūras, literatūras eksaktajās zinātnēs.

Lai viena pagasta teritorijā bibliotēku līdzekļus izmantotu efektīvāk un racionālāk, bibliotēku vadītāji saskaņo jaunieguvumu plānošanu, lai nedublētos un veiktu apmaiņu, jo grāmatu cenas pieaug, tāpēc par to pašu naudu katru gadu var nopirkt mazāk eksemplāru. Līdz ar to līdzekļu izlietojums uz vienu iedzīvotāju pieaug, bet iegādāto grāmatu skaits samazinās.

Krājuma kārtējā komplektēšanā lielāka uzmanība jāpievērš audiovizuālo dokumentu iegādei, jo ir konstatēts, ka bibliotēkās, kur ir šo dokumentu plašāks piedāvājums, ir arī liels pieprasījums.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Bibliotēkas nodrošina bērniem un jauniešiem brīvu un neierobežotu literatūras un informācijas saņemšanu, veicina mācīšanās, lasīšanas un rakstīšanas iemaņu apguvi, sekmē bērnu un jauniešu lasīšanas pilnveidi, popularizē literatūru lasīšanas veicināšanas pasākumos, piesaista jaunas un paplašina esošās lietotāju grupas.

Bērnu un jauniešu bibliotekāro apkalpošanu veic 35 pagastu bibliotēkas, Maltas pagasta Bibliotēkas un Viļānu pilsētas bibliotēkas bērnu literatūras nodaļas.

36 % no kopējā bibliotēku lietotāju skaita ir bērni un jaunieši. Bibliotēku pakalpojumus izmantoja 2972 bērni un jaunieši līdz 18 gadu vecumam, kas ir par 109 mazāk nekā iepriekšējā gadā. Ir samazinājies arī apmeklējumu skaits par 9894 un izsniegumu skaits par 5366 vienībām.

Jāatzīmē, ka arvien aktīvāk bibliotēkas sāk apmeklēt ģimenes, vecāki un pirmsskolas vecuma bērni. Visās bibliotēkās ir izveidotas un atbilstoši aprīkotas zonas bērniem.

Prioritātes darbā ar bērniem un jauniešiem:

- atbilstošas vides radīšana;

- krājuma kvalitatīva papildināšana,
- lasītprasmes veicināšana;
- literatūras popularizēšana lasīšanas veicināšanas pasākumos;
- jauno lietotāju iesaistīšana bibliotēkas aktivitātēs;
- jaunu pakalpojumu ieviešana;
- informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nodrošinājums;

Lietotāju grupu aptaujas netika veiktas, jo pagastu bibliotēkās bērnu un jauniešu lasītāju skaits nav liels, visi tiek attaujāti individuāli. Ieteicams veikt potenciālo lietotāju aptaujas, lai uzzinātu kas viņus varētu piesaistīt bibliotēkai.

Metodisko un konsultatīvo darbu veic Rēzeknes novada pašvaldības Kultūras nodaļas Bibliotēku informācijas speciālists:

- Bibliotēku darbinieku informēšana aktualitātēm;
- Bibliotēku vizitācijas un individuālas konsultācijas;
- Lasīšanas veicināšanas programmas "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija" norises koordinācija;
- Bibliotēku iesaistīšana Nacionālās skaļās lasīšanas sacensībā;
- Profesionālo prasmju pilnveidošana semināros, nodarbībās: organizēti divi pieredzes apmaiņas semināri: - Pirmsskolas izglītības iestādes, skolas un bibliotēkas sadarbība lasītprīeka veicināšanā; - Lasīšanas veicināšanas programmas un pasākumi bibliotēkās.

Mūsdienās vērojama bērnu un jauniešu piesaiste digitālajai videi, tādējādi bibliotēkās pārdomāti tiek veikta bērnu un jauniešu krājuma veidošana. Komplektēšana tiek veikta saskaņā ar bibliotēkas izstrādāto krājuma komplektēšanas un organizācijas koncepciju, ņemot vērā bērnu literatūras galvenos atlases kritērijus:

- saturiski atbilstošas grāmatas, kas veicina bērnu izaugsmi, izziņas procesu;
- grāmatas fiziskā forma- mūsdienīgi noformēti izdevumi;
- atbilstība bērnu attīstības līmenim, zināšanām un interesēm;
- grāmatas ar pārsteigumiem – audio, spēlītēm utt.

Pieaug klausāmgrāmatu un audiovizuālo dokumentu pieprasījums un iegāde. Žurnālu lasīšana bērnu vidū nav sevišķi populāra.

Daļa bibliotēku jaunās grāmatas iegādājas katru mēnesi, bet vairākums ne retāk, kā reizi ceturksnī.

Bērnu un jauniešu grāmatu kopskaits krājumā neatbilst normatīviem, veidojot 16% (+2%, salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu) no kopējā grāmatu skaita, bet katrā bibliotēkā situācija ir atšķirīga.

Milzīgā informācijas plūsmā, nepieciešama rūpīga informācijas meklēšanas prasmju attīstīšana un uzlabošana. Jo agrāk skolēni apgūst informācijpratības pamatus, jo kvalitatīvāk norisinās mācību process, veidojas informācijas atlases un vērtēšanas iemaņas. Bibliotēkas kļuvušas par uzticamākas informācijas piegādes avotiem.

Ikdienas darbībā arvien noteicošāka ir tematisko uzziņu sagatavošana, izstrāde un materiālu atlase, darbs ar datubāzēm, enciklopēdijām un laikrakstu publikācijām.

Uzziņu sniegšanā tiek izmantota nozaru literatūra, uzziņu izdevumi, ieteiktas datu bāzes, interneta vietnes. Taču, skolēni, vēlas izmantot vienkāršāko meklētāju „Google”.

Mazākie bibliotēkas lietotāji tiek iepazīstināti ar vecumam atbilstošām, drošām interneta vietnēm, skolēniem tiek rīkotas informatīvās stundas un konkursi datu bāzes Letonika apgūšanā, digitālās ekskursijas, iepazīstināšana ar LNB vietni Lasāmkoks un Digitālo bibliotēku.

Joprojām bibliotēku darbā ir aktuālas bibliotekārās stundas, kuru laikā skolēni atbilstoši viņu vecuma grupas īpatnībām tiek iepazīstināti ar bibliotēku, grāmatu izvietojumu, datoru lietošanas un bibliotēkas iekšējās kārtības noteikumiem, informācijas meklēšanas veidiem, veidotas pareizas iemaņas darbā ar uzzīņu literatūru, bibliotēkas e-katalogu, tādejādi veicinot prasmes pašiem iegūt un izmantot informāciju.

Skolēniem tiek rīkotas informācijas dienas iepazīstināšanai ar bibliotēkas krājumu, bibliogrāfiskiem līdzekļiem un uzzīņu materiāliem, elektronisko katalogu, u.c. bibliotēkā pieejamajiem informācijas resursiem.

Pasākumi dažādām vecuma grupām:

- Tematiska pēcpusdiena pirmklasniekiem “Es – bibliotēkas lietotājs” Feimaņu pagasta bibliotēkā;
- Tematiska pēcpusdiena “Svētki Septiņjūdžu mežā” 1. klašu skolēniem Maltas pagasta bibliotēkas bērnu literatūras nodaļā;
- Grāmatu lasījumi 1.-2.klases skolēniem “Kur ņemt vienu apkampienu?”, “Kļūsti par Bērnu žūrijas ekspertu!” Gaigalavas pagasta bibliotēkā;
- „Pirmais septembris kad pienāk, sākas burtu vārda dienas. Savu vārda dienu svin - burtiņš tas, ko visi zin” (J.Osmanis) - dzejas pēcpusdiena, ko septembrī organizēja 2.b klases skolēniem Viļānu pilsētas bibliotēkas bērnu nodaļas darbinieki;
- Atzīmējot Latvijas 99.dzimšanas dienu, tematiska pēcpusdien “ Labie vārdi Latvijai” Gaigalavas pagasta bibliotēkā 1.- 4.klašu skolēniem un skolotājiem;
- Diskusiju stunda 2.-3.klašu skolēniem “Izlasīji - uzzināji” Gaigalavas pagasta bibliotēkā;
- Tematiskais pasākums jauniešiem „Helovīnu ballīte” Audriņu pagasta bibliotēkā;

- Rīta stundas lasījumi pusaudžiem, Marijas Turtšaninovas darba “Marēsi : Sarkanā klostera hronikas” fragmentu lasījumi Feimaņu pagasta bibliotēkā;
- Ekskursijas uz bibliotēku PII audzēkņiem un pirmklasniekiem.
- Derīgo padomu stundas.

Maltas pagasta bibliotēka un Viļānu pilsētas bibliotēka piedalījās LNB izsludinātajā Nacionālās skaļās lasīšanas sacensībā.

Lietderīgai brīvā laika pavadīšanai un dažādu praktisku prasmju veidošanai notiek radošas nodarbības (darbnīcas), viens no populārākiem un apmeklētākiem pasākumiem bibliotēkās.

Bibliotēkas pastāvīgi tiek rīkoti bērnu zīmējumu konkursi un veidotas zīmējumu izstādes.

Silmalas pagasta Kruķu bibliotēka bērnu un jauniešu grupai vasaras brīvlaikā organizēja Novadpētniecības pārgājienu Maltas pagasta iepazīšanai un Etnogrāfisko ekspedīciju savā pagastā.

Bērni ir aktīvi un atsaucīgi, bet viņus grūtāk iesaistīt lasīšanas procesā un mazinās to bērnu skaits, kuri aktīvi lasa drukātos izdevumus – grāmatas un žurnālus.

Par vienu no veiksmīgākajām lasīšanas veicināšanas aktivitātēm tiek uzskatīta „Bērnu / jauniešu / vecāku žūrija”, kurā pārskata gadā piedalījās 14 (+1) bibliotēkas un 230 eksperti. Bērniem un jauniešiem piedalīšanās šajā lasīšanas maratonā kļuvusi par patīkamu ieradumu, jo žūrijas ekspertiem tiek rīkotas gan ekskursijas, gan jautri noslēguma pasākumi. Lasīšanas maratonam pievienojas bērnu vecāki, tādejādi tiek veicinātas un nostiprinātas ģimeņu lasīšanas tradīcijas. Šai lielajai lasīšanas akācijai bibliotēkās ir izveidotas skaistas tradicionālas aktivitātes, piemēram, Maltas pagasta bibliotēkā - skolēnu rudens brīvlaikā Bērnu/ jauniešu/ vecāku žūrijas 2017 dalībniekiem kā pateicība par

iesaistīšanos grāmatu lasīšanā un vērtēšanā, tika piedāvāta izglītojoša ekskursija uz Daugavpili. Kinoteātrī Silver Screen noskatījās jauno latviešu filmu “Vectēvs, kas bīstamāks par datoru”. Daugavpils cietoksnī iepazinās ar cietokšņa vēsturi, aplūkoja eksponātus, ielūkojās senajā pulvera noliktavā, izmēģināja šaušanu ar gaisa lielgabalu. Gada nogalē Bērnu/jauniešu/vecāku žūrijas dalībnieki pulcējās uz kārtējo noslēguma pasākumu. Pateicoties par padarīto, visi “žūrijas” eksperti saņēma Pateicības rakstus, kabatas kalendārīšus nākošajam gadam, bet balvā no LNB lasīšanas programmas dalībnieki saņēma stilīgas aproces. Noslēguma pasākuma ietvaros bibliotēkā darbojās radošā darbnīca, kur eksperti izgatavoja 2018. gada simbolu – suni. Noslēgumā visi cienājās ar tēju un cepumiem.

Bibliotēkās plaši izvērtās lasījumi Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļā ar vadmotīvu “Salas Ziemeļvalstīs”.

Citas veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes:

- Tematiska pēcpusdiena jaunākā skolas vecuma bērniem ”Mans labākais draugs - Grāmata” ; Literāri - tematisks pasākums “Burtiņi - burvju durtiņas, pa kurām var ieiet grāmatā ”, Audriņu pagasta bibliotēkā;
- Pasaku pēcpusdiena “Lai ripo pasaku kamolītis!” Maltas pagasta bibliotēkas bērnu literatūras nodaļā ;
- “Rudens krāsainajā noskaņojumā” – dzejas pasākums Sakstagala pagasta bibliotēkā;
- Literāra pēcpusdiena „Žurkulēnu Koko un Riko piedzīvojumi un nedarbi” ar grāmatu autori Eviju Gulbi Viļānu pilsētas bibliotēkas bērnu literatūras nodaļā;
- Lielais lasīšanas maratons - populārākais lasīšanas veicināšanas pasākums Strūžānu pagasta bibliotēkā;
- Jauno literātu kopa, Rikavas pagasta bibliotēkā, konsultantes-skolotāja I. Dimzules vadībā. Kopas darbi publicēti avīzē “Rēzeknes vēstis ”-

“Kurkulēnā”, augstākais novērtējums – bērnu darbi iekļauti literāri mākslinieciskajā Dzejas Almanahā -Rēzekne 2016 un 2017. Augsti novērtēti jaunie literāti konkursā Rogovkā. Dzeja tiek lasīta, analizēta, rakstīta. Jaunieši piedalījušies daudzos konkursos, mākslinieciskos pasākumos, saņēmuši daudz diplomu, atzinības rakstu, pateicības rakstu. Divu gadu darbi sakopoti grāmatās, mapēs.

Darbā ar bērniem un jauniešiem izveidojies plašs sadarbības loks ar pedagogiem, psihologiem, sociālajiem darbiniekiem, vecākiem, kā arī iestādēm un organizācijām. Ļoti cieša kopdarbība ar pirmsskolas izglītības iestādēm. Bērnu ekskursijas un pirmā tikšanās ar bibliotēku, visbiežāk atstāj bērnos pozitīvu iespaidu un lielākā daļa no apmeklētājiem uzreiz kļūst par bibliotēkas lietotājiem.

Ekskursiju organizatori, galvenokārt, ir izglītības iestādes. Savukārt bibliotēku darbinieki skolās un pirmsskolas izglītības iestādēs rīko savus literāros un tematiskos pasākumus. Lasīšanas veicināšanai Maltas pagasta bibliotēkas bērnu literatūras nodaļas darbinieki rīko izbraukuma bibliotēku uz pirmsskolas iestādi. Šādi notiek grāmatu popularizēšana un jaunu lasītāju piesaistīšana.

Lai skolēnus nodrošinātu ar vajadzīgo literatūru vasaras periodam, beidzoties skolas mācību laikam, ar skolotājiem tiek saskaņotas obligātās literatūras programmas.

Pašvaldība nodrošina ne tikai bibliotēku pamatfinansējumu, bet atbalsta arī citas aktivitātes, piemēram, Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas aktivitātes un sedz transporta izdevumus ekskursiju rīkošanai.

Programma bērniem un jauniešiem tika piedāvāta Grāmatu svētkos Viļānos.

Bibliotēku darbinieki apgūst teorētiskas zināšanas, labprāt piedalās praktiskajās nodarbībās, atbalsta pieredzes apmaiņu.

Bibliotekāri dalījās pieredzē lasīšanas veicināšanā izbraukuma seminārā Maltas pagasta bibliotēkā 21.aprīlī “Pirmsskolas izglītības iestādes, skolas un bibliotēkas sadarbība lasītprieka veicināšanā”, reģiona bibliotēku darbinieku sanāksmē 03.oktobrī “Lasīšanas veicināšanas programmas un pasākumi bibliotēkās”, noklausījās lekcijas “LNB Bērnu literatūras centra pakalpojumi” un “Jaunākā bērnu literatūra”, iepazīnās ar bērnu un jauniešu darbu Balvu reģiona bibliotēkās pieredzes apmaiņas braucienā 28.jūnijā.

Skolēniem pusaudžu vecumā ir citas intereses un prioritātes, bet iešana uz bibliotēku joprojām nav būtiska.

Bibliotēkas, kā ērtu un patīkamu vietu laika pavadīšanai bieži izvēlas bērni no nelabvēlīgām ģimenēm, bet skolēni, kā uzgaidāmo telpu, pirms braukšanas mājās.

Problēmas darbā ar bērniem un jauniešiem:

Strādājot ar bērniem, katru gadu spilgtāk jūtama bērnu un jauniešu nevēlēšanās lasīt grāmatas. Bērni, kuri uzturas bibliotēkā, vairāk darbojas ar datoriem, viedtālruniem. Bērniem ir pasliktinājušās lasītprasmes iemaņas, izpratne par tekstu, koncentrēšanās spējas.

Aktīvākie skolēni ir ļoti noslogoti - mācības, pulciņi skolā, skolas pasākumi, līdz ar to viņiem nepietiek laika aktīvai lasīšanai vai arī ļauj iegriezties bibliotēkā tikai uz īsu mirkli, bieži grāmatu apmaiņu veic vecāki.

Tāpat jāmin parādnieku problēma, bērniem bieži aizmirstas laicīgi atgriezt paņemto bibliotēkā un atbildības trūkums grāmatu lietošanas termiņa ievērošanā.

Lielāko daļu skolēnu uz skolu vadā autobuss, tādēļ pēc pulciņiem uzreiz bērni tiek aizvesti uz mājām, viņiem nav brīva laika mērot ceļu uz bibliotēku.

Darbā ar bērniem nepieciešami papildu līdzekļi - pasākumu organizēšanai, balvām, kas ļoti veicina bērnu līdzdalību konkursos. Dažādi materiāli vajadzīgi, lai veidotu interesantas radošās darbnīcas.

Nereti bērnu vecākiem trūkst izpratnes par lasīšanas nozīmību, arī vecākus jāieinteresē bērnus atvest uz bibliotēku.

Risinājumi:

Bibliotēkas ir bērniem draudzīga vide un ir atzīts, ka bērniem bibliotēkās patīk, tādēļ, darbā jāaktivizē lasīšanas veicināšanas pasākumi un sadarbība ar ģimeni, jāmeklē jaunas, interesantas darba formas, jāiegādājas vairāk spēļu, un arī jāklūst elastīgākiem saskarsmē ar bērniem un jauniešiem bibliotēkā, brīvā laika pavadīšanas iespēju piedāvāšanā.

Aktīvāk jāpiedalās LNB piedāvātajās bērnu un jauniešu lasīšanas veicināšanas aktivitātes – Nacionālajā skaļās lasīšanas sacensībā, jāiesaistās programmā “Grāmatu starts”.

Ir svarīgi atsākt grāmatu lasīšanu ģimenēs.

8. Novadpētniecība

Novadpētniecības darbs bibliotēkās tiek veikts ar mērķi pilnīgāk apkopot informāciju par novada vēsturi, kultūru, etnogrāfiju, ievērojamiem cilvēkiem, dabas un vēstures objektiem un veicināt šīs informācijas pieejamību.

Novadpētniecības darba virzieni:

- Bibliotēku novadpētniecības krājumu veidošana un papildināšana.
- Mutvārdu vēstures liecību vākšanas akcijas - atmiņu stāstu pierakstu papildināšana.
- Novada izpētes veicināšana.
- Dāvināto dokumentu no iedzīvotāju personiskajiem arhīviem pieņemšana, apkopošana.

- Bibliotēku vēstures veidošana.
- Sadarbība.
- Interesentu un lietotāju informēšana, novadpētniecības materiālu popularizēšana.

Darba prioritātes:

- uzlabot novadpētniecības materiālu apkopošanu, sistematizēšanu;
- attīstīt un veicināt novadpētniecības krājuma popularizēšanu.

Novadpētniecības krājumu veido iespieddarbi – grāmatas, kartogrāfiskie izdevumi, periodiskie izdevumi, informatīvie bukleti; tematiskās mapes, atmiņu stāstu pieraksti, skolēnu un studējošo ZPD, atsevišķas fotogrāfijas un fotoalbūmi, audiovizuālie materiāli - CD, DVD, tiešsaistes datu bāzes – Rēzeknes Centrālās bibliotēkas novadpētniecības datu bāze e-katalogā, LNB digitālie resursi.

Novadpētnieciska rakstura uzziņu sniegšanai tiek izmantota Rēzeknes reģiona Galvenās bibliotēkas novadpētniecības datu bāzē, LN Digitālā bibliotēka, bibliotēku novadpētniecības krājumi. Sistematizētie novadpētniecības krājumi ir brīvpieejas, katrā bibliotēkā pārredzami vai novietoti atsevišķā zonā.

Krājumu popularizēšana:

- Pastāvīgās ciklu novadpētniecības izstādes.
- Izstādes novadnieku jubilejās;
- Pastāvīgas izstādes par pagasta iedzīvotājiem;
- Tradicionālie novadnieka Ivana Koroļkova piemiņai veltītie lasījumi aprīlī – autora dzimšanas dienā, Viļānu pilsētas bibliotēkā;
- Dricānu pagastā uz bibliotēkas savākto materiālu krājuma tika izveidots buklets par Dricānu pagastu.
- Stends par bibliotēkas vēsturi Nagļu pagasta bibliotēkā;
- uzziņas un konsultācijas skolēniem referātu un pētniecības darbu veikšanai;

- Bibliotekāri ļoti atzinīgi vērtē LNB digitālos resursus, kā informācijas avotus bibliotēku novadpētniecības darbā.

Novada izpētes un jaunu materiālu ieguves aktivitātes:

- Tematisks pasākums Maltas pagasta bibliotēkā “Pa krucifiksu ceļu”. Pasākuma laikā tika prezentēts Maltas pagasta bibliotēkas bibliotekāru veiktais pētījums par krucifiksiem Maltas pagasta teritorijā. Tika izveidota fotoizstāde par šo ekspedīciju. Izstādes atklāšanas pasākumā piedalījās prāvests un novadpētniecības entuziasts Vladimirs Gussevs, bibliotēkas lasītāji Koroļonoku ģimene dalījās stāstā par savas ielas krucifiksu. Ar šī pasākuma palīdzību tika popularizēta maija dziedājumu tradīcija Latgalē, Latgales kultūras mantojums. Pateicoties bibliotekāru entuziasmam un šai ekspedīcijai, Maltas pagastā atsākta dziedājumu tradīcija pie visiem apzinātajiem krucifiksiem.
- Gaigalavas pagasta bibliotēkā uzsākta vietējo iedzīvotāju atmiņu stāstu par Gaigalavas pagastu, tā ļaudīm, iestādēm, kas darbojušās agrākos laikos, notikumiem, pierakstīšana un apkopošana. Atmiņu stāsti tiek publicēti pašvaldības informatīvajā izdevumā “Gaigalavas ziņas”;
- Ilzeskalna pagasta bibliotēkā ievākta un apkopota plaša informācija par izglītības attīstību Ilzeskalna pagastā, uzsākta skolas piemiņas istabas iekārtošana;
- Silmalas pagasta Kruķu bibliotēkas rīkotais novadpētniecības pārgājiens trešo vasaru pēc kārtas - Etnogrāfiska ekspedīcija Silmalas pagastā. Materiāli par pārgājieni apkopoti mapē, popularizēti sociālo tīklu vietnē facebook.com un publicēti vietnē biblioteka.lv;
- Nozīmīgu notikumu dokumentēšana, piemēram, jaunā medpunkta atklāšana Dricānu pagastā, kas apraksta un fotogrāfiju veidolā, atradusi vietu tematiskajā mapē par veselības aizsardzību.

Jauninājumi:

- Viļānu pilsētas bibliotēkā ir uzsākta novadpētniecības materiālu iepludināšana Rēzeknes reģionālās bibliotēkas novadpētniecības datu bāzē, kurā gada laikā izveidoti 1459 jauni ieraksti, darbs tiks turpināts arī 2018.gadā;
- Oktobrī Rēzeknes novadā norisinājās fotoplenērs, kurā Maltas pagasta bibliotekāri piedalījās kā gidi fotomāksliniekiem, kas apmeklēja Maltas pagastu. Bibliotekāri–gidi sniedza iespēju fotogrāfiem iepazīt un fotografēt pagasta cilvēkus un ievēribas cienīgās vietas: arhitektūras pieminekļus, dabas skatus, svētku pasākumu pagastā.

Novadpētniecības darbs tiek veikts **sadarbībā** ar iedzīvotājiem, kultūras darbiniekiem, muzejiem, izglītības iestādēm, biedrībām, interešu klubiem. Maltas pagasta bibliotēkā:

- fotoizstāde “Malta gadskārtu griežos”. Maltas 80. jubilejai izveidota fotoizstāde, kurā 15 A2 planšetēs apkopotas fotogrāfijas par Maltu – vietām, iestādēm, ražošanu, ielām, cilvēkiem, atklājot līdz šim nezināmus vai jau piemirstus faktus un vienlaikus paverot plašas iespējas turpmākiem pētījumiem. Izstādē apkopotās fotogrāfijas nāk no Maltas vēstures muzeja krājuma, taču lielākā daļa ir tieši no maltēniešu privātajiem arhīviem. Izstādes tapšanā tika ieguldīts liels vairāku mēnešu ilgs darbs, tika uzrunāti un atsaucās ļoti daudzi maltēnieši. Izstādes atklāšanu papildināja Maltas senjoru atmiņas par Maltu.

Viļānu pilsētas bibliotēkā:

- sadarbība ar radošo kopu “Atļaujies ienākt” sekmēja triju kopas dalībnieku Pāvela Plotņikova, Evelīnas Visockas un Marutas Avramčenko dzejas grāmatu rašanos. Bibliotēka notika grāmatu atvēršanas svētki.
- sadarbībā ar Viļānu vidusskolu un radošo kopu “Atļaujies ienākt” notiek tradicionālie novadnieka Ivana Koroļkova piemiņai veltītie lasījumi aprīlī – autora dzimšanas dienā;

- ar domes atbalstu, krievu biedrības Očag palīdzību, ar bibliotēkas materiālu apkopošanu tika izdota grāmata - “Иван Корольков. Поэзия”

Feimaņu pagasta bibliotēkā:

- ar novadpētniecības darba entuziasti, pagasta iedzīvotāju, sabiedrisko darbinieci Silviju Assari.
- ar pagasta iedzīvotāju - vēsturnieku Māri Rumaku, kurš aktīvi darbojas “Kroma kolna bruoliste” un ir atsaucīgs un pretimnākošs bibliotēkas organizētajos pasākumos;
- ar vietējo katoļu priesteri Rinaldu Broku, kurš aktīvi piedalās bibliotēkas rīkotajos pasākumos;
- ar novadnieku, publicistu, dzejnieku, vēsturnieku Ivaru Magazeini (Jōņs Ryučāns), jubilejai veltīta izstāde martā.

Griškānu pagasta bibliotēkas sadarbība ar rakstnieku Gunti Eniņu grāmatas “Koki mājas nepamet” tapšanas laikā, tika nosūtīta informācija un fotogrāfijas par “Upuru vīksnu” pagasta teritorijā.

Latgales reģiona bibliotekāru konferencē “Bibliotēka- tilts starp pagātni un nākotni” 27.09., Feimaņu pagasta bibliotēkas vadītāja Erna Ulase dalījās pieredzē ar citiem Latgales bibliotekāriem, sagatavojot prezentāciju “Feimaņu pagasta bibliotēkas novadpētniecības darba pieredze”.

Daļa bibliotēku novadpētniecības darbu veic regulāri un radoši, daļa – galvenokārt materiālu apkopojumu. Uzziņu sniegšana notiek regulāri, pieprasījumu daudzums nav palielinājies.

Apkopotie novadpētniecības materiāli, kuri nav ievadīti reģionālajā novadpētniecības datu bāzē, pagaidām tiek glabāti novadpētniecības mapēs. Tiek plānots pakāpeniski, visas bibliotēkas iesaistīt Rēzeknes reģionālās bibliotēkas novadpētniecības datu bāzes papildināšanā.

Viena darbinieka bibliotēkā problēmas rada laika trūkums materiālu vākšanai un apkopošanai. Ne vienmēr ir arī iedzīvotāju atsaucība informācijas sniegšanā.

Ieplānot vairāk laika novadpētniecības darbam nav iespējams, tādēļ, aktīvāk jāiesaista brīvprātīgie.

9.Projekti

Bibliotēkās projekti netika izstrādāti.

Dalība citu institūciju projektos:

Nosaukums	Iniciators	Aktivitāte	Ieguvums	Dalībnieki
Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija	LNB BLC	Dalībnieku piesaiste, darbs ar ekspertiem, lasīšanas veicināšanas pasākumi	Grāmatu kolekcija EUR 432,32	12 pagastu bibliotēkas, divas vidusskolu bibliotēkas
Stāstu bibliotēkas	UNESCO LNK	Stāstu pasākumi, bibliotekāru dalība UNESCO LNK rīkotajos semināros/konferencēs	Stāstniecības tradīciju nostiprināšanās	Rikavas pagasta bibliotēka
Nacionālās skaļās lasīšanas sacensība	LNB BLC	Dalībnieku piesaiste, sagatavošana, 1. un 2. kārtas atlases pasākumi	Lasītprieka veicināšana	Malts pagasta bibliotēka, Viļānu pilsētas bibliotēka
CRISCO/ES projekts	Briseles pašvaldība	Mācību semināri, praktiskas nodarbības, pieredzes braucieni	Profesionālā pilnveide, publicitāte	Audriņu, Dricānu, Ilzeskalna, Lendžu un Stoļerovas pagastu

				bibliotēku vadītājas
--	--	--	--	-------------------------

Dalība projektos sekmē bibliotekāro pakalpojumu dažādošanu un uzlabošanu, profesionālo izaugsmi, sabiedrisko un kultūras aktivitāšu norisi.

10. Publicitāte

Bibliotēkas tēla veidošanā nozīmīga loma ir sabiedriskajām attiecībām, lai komunikētu, informētu, radītu un izplatītu pozitīvu un atbilstošu priekšstatu par bibliotēku. Nozīmīga loma ir sadarbībai ar masu medijiem un sabiedrību kopumā.

Sabiedrības informēšana notiek izmantojot gan tradicionālos preses un citus drukātos izdevumus, gan digitālajā vidē. Raksti par bibliotēku aktualitātēm un aktivitātēm tiek ievietoti avīzēs “Rēzeknes Vēstis”, “Panorama Rezekne”, “Vietējā Latgales avīze”, “Viļānu Novada Vēstnesis” un pagastu pārvalžu informatīvajos izdevumos. Arvien biežāk bibliotēku aktivitātes tiek atspoguļotas interneta vietnēs. Kaut gan pagastu bibliotēkām nav savu mājaslapu, informācija tiek izplatīta Rēzeknes pilsētas Centrālās bibliotēkas (RGB) mājas lapā, Rēzeknes novada pašvaldības mājaslapā, pagastu pārvalžu mājaslapās, sociālo tīklu vietnēs. Informācija par bibliotēku darba laiku, pakalpojumiem, piedāvājumiem, darba rādītāji, kontaktinformācija ievietota Latvijas digitālās kultūras kartes portālā, Rēzeknes pilsētas Centrālās bibliotēkas (RGB) mājaslapā, Rēzeknes novada pašvaldības mājaslapā kultūras pasākumu kalendārā ik mēnesi tiek ievietota informācija par bibliotēku pasākumiem un izstādēm.

Informācija par Viļānu novada bibliotēkām un bibliotēku aktivitātēm tiek atspoguļota Viļānu novada mājaslapā.

Viļānu pilsētas bibliotēka veido emuāru vilanubibl.blogspot.com. 2017.gadā emuārā tika ievietota 31 publikācija. Bloga apmeklētāju skaits 2158. Portālā twitter.com ievietotas 11 publikācijas par bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem.

Publicitāti vairo gan bibliotēku, gan sadarbībā tapušie pasākumi: atvērto durvju dienas Bibliotēku nedēļas un E-prasmju nedēļas ietvaros, Jauno grāmatu dienas, ekskursijas uz bibliotēku, dzejas dienas, darbošanās "Bērnu, jauniešu, vecāku žūrijā" (14 bibliotēkas), dalība Nacionālā skaļās lasīšanas sacensībā (Viļānu pilsētas bibliotēka, Maltas pagasta bibliotēka), latvisko tradīciju iedzīvināšana - telpu rotāšana un svētku atmosfēras radīšana gadskārtu svētkos un citas aktivitātes:

- "Košās varavīksnes krāsās laistās mīlestībā adīti cimdi, priekam adīti cimdi, dāvanām adīti cimdi..." - Eleonoras Strupiņas rakstaino cimdu izstāde;
- Lolitas Stupānes un Ilonas Andersones darbu izstāde „Ierāmēts gads” Dekšāres pagasta bibliotēkā;
- Tikšanās ar žurnāla “A12 – Ceļš uz Latgali” radošo komandu Feimaņu pagasta bibliotēkā;
- Valda Onužāna gleznu izstāde; Andreja Mālnieka gleznu izstāde; Pāvela Plotnikova sestās grāmatas “Domas dzīves garumā jeb Mīlestības filozofija” atvēršanas svētki; viļānietes Allas Kozlovskas eņģeļu kolekcijas izstāde Viļānu pilsētas bibliotēkā;

Pārskata periodā bibliotēkās pavisam tika organizēti 428 tematiskie pasākumi un 1172 izstādes. Pasākumiem tiek sagatavoti: afišas, paziņojumi, ielūgumi.

Rikavas pagasta bibliotēka 7. jūnijā tika uzņemta UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas tīklā “Stāstu bibliotēkas “ līdz 2019. gadam.

Aktuālākā informācija - darba laiks, lietošanas noteikumi, pakalpojumu piedāvājums, jaunieguvumu saraksti u.c. ir pieejama bibliotēku informatīvajos stendos.

Tiek turpināta Grāmatu svētku svinēšanas tradīcija. Rēzeknes un Viļānu novadu 16. Grāmatu svētki tika svinēti 18. augustā Viļānos, piedāvājot aktivitātes dažādā vecuma apmeklētājiem, izstādes, grāmatu komercizstādi un izlozi.

Reizi gadā pagastos notiek iestāžu vadītāju atskaites sanāksmes, kurās bibliotēku vadītāji informē iedzīvotājus par paveikto bibliotēkas darbā, tiek veidotas prezentācijas un uzklausītas iedzīvotāju vēlmes un ierosinājumi turpmākai darbībai. Sanāksmēs piedalās novada amatpersonas un deputāti .

Mūsdienu bibliotēku attīstības stratēģija balstās uz interaktivitāti un sabiedrības iesaistīšanos bibliotēkas procesos. Strauji ieviešoties mūsu dzīvē jauniem komunikācijas veidiem, mainās arī bibliotēkas izmantošanas aspekts. Lielāka iespēja radīt saikni ar sabiedrību ir komunikācija sociālajos tīklos, kuru veic 1/3 reģiona bibliotēku, kas tiek uzskatīts par zemu un perspektīvā plašāk jāapgūst šis informatīvi-komunikatīvais lauks, kā arī Latvijas Bibliotēku portāla sniegtās iespējas publicitātei.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

- Sadarbība pašvaldības līmenī – darba attiecības, finansiālais nodrošinājums, materiāli-tehniskās bāzes uzturēšana, kultūrvides veidošana;
- Rēzeknes pilsētas Centrālā bibliotēka (Reģiona Galvenā bibliotēka) – līgums par pakalpojuma sniegšanu reģiona bibliotēkām, e-kopkataloga veidošana un uzturēšana, krājumu inventarizācija, informatīvais, metodiskais un konsultatīvais atbalsts, semināri, konsultācijas, pieredzes apmaiņa, reģiona bibliotēku publicitātes nodrošinājums;

- LR Kultūras ministrija, Latvijas Bibliotēku padome - bibliotēku nozares politikas īstenošana, bibliotēku akreditācija;
- Latvijas Nacionālā bibliotēka – metodiskā un konsultatīvā palīdzība, jaunākā profesionālā informācija, bezatlīdzības izdevumi bibliotēkām, SBA pakalpojums, profesionālās pilnveides pasākumi, bibliotēku dalība projektos “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, “Nacionālās skaļas lasīšanas sacensība”;
- SIA Tieto Latvia – Bibliotēku informācijas sistēmas ALISE uzturēšana, konsultācijas;
- Kultūras informācijas sistēmu centrs (KISC) – informācijas tehnoloģiju pakalpojumi;
- Viļānu un Rēzeknes novadu bibliotēkas – informatīvā, konsultatīva sadarbība, pieredzes apmaiņa, SBA;
- SIA Zvaigzne ABC, SIA Latvijas Grāmata, IK Virja , grāmatu bāze “Janus”, SIA Alba LTD grāmatnīca “Liesma” , Jāņa Rozes grāmatnīca – grāmatu iegāde;
- Latgales kultūras centra izdevniecība - grāmatu dāvinājumi, publikācijas;
- Novada kultūras un izglītības iestādes: skolas, pirmsskolas izglītības iestādes, jaunrades centri, kultūras nami, muzeji – informatīvais atbalsts, lasīšanas veicināšana, pasākumu organizēšana, literatūras popularizēšana, informācijas apmaiņa, novadpētniecība. Sadarbībā ar kultūras/tautas namiem tika rīkoti “Baltā galdauta svētki”;
- Biedrības, Jauniešu centri (JC) – sociālās atstumtības veicināšanas aktivitātes, saturīga brīvā laika pavadīšanas aktivitātes, radošas nodarbības;
- Pārrobežu un starptautiskā sadarbība starp Šliselburgas bibliotēku Krievijā un Viļānu pilsētas bibliotēku.

Rēzeknes novada pašvaldība iesaistījies ES programmas “Eiropa pilsoņiem” projektā “CRISCO”, kas turpināsies līdz 2019. gada augustam. Decembrī, uz projekta semināru pulcējās pagastu informatīvo izdevumu veidotāji (t.sk. Audriņu, Dricānu, Ilzeskalna, Lendžu un Stoļerovas pagastu bibliotēku vadītājas), lai iepazītos ar projekta aktivitātēm, turpinātu līdzdarību.

Ventspils novada bibliotekāru pieredzes brauciens un viesošanās Viļānu novada Dekšāres pagasta bibliotēkā un Rēzeknes novada Maltas pagasta bibliotēkā 23.-24. augustā.

12. Metodiskais un konsultatīvais darbs

Reģiona bibliotēku metodisko un konsultatīvo darbu veic bibliotēku informācijas speciālists un Reģiona Galvenā bibliotēka (Rēzeknes pilsētas Centrālā bibliotēka) , kas nodrošina pakalpojumus novadu bibliotēkām uz Rēzeknes novada pašvaldības un pašvaldības aģentūras “Rēzeknes Kultūras un Tūrisma centrs” līguma pamata.

Veikta bibliotēku nozares normatīvo un metodisko dokumentu apkopošana, nodrošināti profesionālās informācijas aprite un profesionālās pilnveides pasākumi.

Darba prioritāte - profesionālās pilnveides nodrošināšana: izstrādāti ieteikumi profesionālai pilnveidei bibliotēku vadītājām, organizēti divi informatīvie mācību semināri, viens tematiskais seminārs, divas pieredzes apmaiņas sanāksmes, četri praktikumi, viens pieredzes apmaiņas izbraukuma seminārs un ekskursija.

- 15.03. Reģiona bibliotēku darbinieku seminārs Rēzeknes novada pašvaldībā:

- Grāmatu galds;
- Vietējais kultūras kanons, tikšanās ar dzejniekiem novadniekiem;
- Valsts valodas likuma aktualitātes;
- Atskats uz UNESCO konferenci par stāstniecības tradīcijām;
- Pieprasītākie informācijas resursi Rēzeknes Centrālajā bibliotēkā 2016. gadā;
- Mūsdienīga bibliotēkas izstāde: teorētiski praktisks skatījums.

Aktuālo bibliotēkā darba jautājumu apspriedei un pieredzes apmaiņai tiek rīkotas darba sanāksmes.

- 23.05. Rēzeknes reģiona novadu bibliotēku vadītāju darba sanāksme Rēzeknes novada pašvaldībā:
 - Lasītāju apkalpošanas speciālistu konferences materiālu apskats;
 - BIS Alise: darbs ar moduļiem, jauna versija;
 - Informācijas meklēšana periodisko izdevumu digitālajās kolekcijās;
 - O. Borovikovas jaunās bērnu dzejoļu grāmatas prezentācija.
- 03.10. Rēzeknes reģiona novadu bibliotēku darbinieku sanāksme Rēzeknes novada pašvaldībā:
 - Bibliotēku darba aktualitātes, darba plānošana nākamajam gadam, darbinieku profesionālā pilnveide’
 - ES programma “Eiropa Pilsoņiem”;
 - Nacionālā skaļās lasīšanas sacensība;
 - Lasīšanas veicināšanas programmas un pasākumi mūsu bibliotēkās – pieredzes apmaiņa;
 - Kā vēsturi padarīt pieejamāku sabiedrībai izmantojot IT iespējas / Pēc Latgales reģiona bibliotēku konferences “Bibliotēka – tilts starp pagātni un nākotni” materiāliem.

- Bibliotēku nedēļā (21.04) Rēzeknes reģiona novadu bibliotēku darbinieku pieredzes apmaiņas izbraukuma seminārs Maltas pagasta bibliotēkā, kas pēc remontdarbiem ir kļuvusi pievilcīgāka, bibliotēkas darbs tiek organizēts radoši un profesionāli.
- 28. jūnijā reģiona bibliotēku darbiniekiem tika organizēta ekskursija uz Balvu, Rugāju un Viļakas novadu, kuras laikā bija iespēja iepazīties ar Rugāju novada bibliotēkas, Balvu Centrālā bibliotēkas, Bērzkalnes pagasta bibliotēkas un Viļakas novada bibliotēkas darba vidi, Balvu Novada muzeju.
- Audriņu, Bērzgales, Mākoņkalna un Rikavas pagastu bibliotēku vadītājas papildināja zināšanas mācību seminārā “Ievads medijpratībā” Preiļu Galvenajā bibliotēkā 29. novembrī.
- Latgales reģiona publisko bibliotēku darbinieku konferencē “Bibliotēka – tilts starp pagātni un nākotni” 27. septembrī Rēzeknē piedalījās septiņi bibliotēku darbinieki. Feimaņu pagasta bibliotēkas vadītāja E. Ulase prezentēja savas bibliotēkas novadpētniecības darbu.

Konsultatīvais darbs:

- Sniegtas konsultācijas bibliotēku krājumu veidošanā un uzturēšanā, darbā ar BIS Alise moduļiem, elektronisko katalogu un digitālajām kolekcijām.
- Pēc pieprasījuma sniegtas trīs izbraukuma konsultācijas, astoņas konsultācijas jauniem darbiniekiem.
- Individuālās konsultācijas bibliotēku darba jautājumos sniegtas attālināti.
- Skolu bibliotekāriem sniegtas individuālās konsultācijas gada statistikas pārskatu veidošanā, Latvijas Digitālās kultūras kartes informācijas sistēmas (LDKKis) datu ievadīšanā.

- Sniegta praktiska palīdzība bibliotēku krājuma inventarizācijas procesā, sadarbībā ar Reģiona Galvenās bibliotēkas Komplektēšanas un apstrādes nodaļas darbiniekiem, inventarizēti četru bibliotēku krājumi ar BIS Alise moduli “Inventarizācija”.
- Konsultācijas pēc pieprasījuma gada statistikas atskaišu un teksta pārskatu sagatavošanā.

Darba kvalitātes uzturēšana un attīstība bibliotēkās:

- Rediģēti novadu publisko un skolu bibliotēku iesniegtie statistiskie dati Latvijas Digitālās kultūras kartes informācijas sistēmā (LDKKis).
- Veikta publisko bibliotēku gada pārskatu saņemšana un analīze.
- Sagatavota dokumentācija Griškānu pagasta bibliotēkas atkārtotai akreditācijai.
- Veiktas divas pirmsakreditācijas vizitācijas.
- Jūnijā veikta Griškānu pagasta bibliotēkas akreditācija, bibliotēkai piešķirts Vietējās nozīmes statuss.
- Veiktas darba vizītes Gaigalavas pagasta bibliotēkā, Gaigalavas pagasta Vecstrūžānu bibliotēkā, Ilzeskalna bibliotēkā, Kaunatas pagasta 1. un 2. bibliotēkās, Nautrēnu pagasta bibliotēkas ārējās apkalpošanas punktā Dekteros, Ozolaines pagasta bibliotēkā, konsultāciju sniegšanai uz vietas.

Projektu koordinācija un citu atbalsta pasākumu nodrošināšana:

- Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) un Valsts Kultūrkapitāla fonda (VKKF) lasīšanas veicināšanas programmas „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” projekta koordinācija novadu bibliotēkās. Darbojas : Bērzgales, Dekšāres, Feimaņu, Gaigalavas, Kantinieku, Kaunatas 1., Maltas, Nautrēnu, Rikavas, Stoļerovas, Strūžānu, Vērēmu pagastu publiskās

bibliotēkas, Lūcijas Rancānes Makašānu Amatu vidusskolas bibliotēka un Viļānu vidusskolas bibliotēka.

- Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) Bērnu literatūras centra jaunās lasīšanas kampaņas – “Nacionālā skaļās lasīšanas sacensība” koordinācija. Iesaistījušās Maltas pagasta bibliotēka un Viļānu pilsētas bibliotēka;
- UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas tīklā “Stāstu bibliotēkas” uzņemta Rikavas pagasta bibliotēka līdz 2019. gadam.

Profesionālās informācijas aprites nodrošināšana, publicitāte, u.c.

- Sagatavoti un sniegti apkopojumi par jaunumiem un aktualitātēm nozarē trīs semināros (15.03., 21.04., 15.12.) un divās darba sanāksmēs (23.05., 03.10.)
- Regulāra un operatīva Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) un citu institūciju informācijas elektroniska nosūtīšana reģiona bibliotēkām.
- Publicitātes jomā regulāri saņemta, apkopota un sagatavota ievietošanai novada mājaslapā pagastu bibliotēku informācija par plānotajiem valsts mēroga bibliotēku pasākumiem: e-prasmju nedēļu, Bibliotēku nedēļu, Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļu u.c.
- Apkopoti bibliotēku statistiskas darba rādītāji publicēšanai Reģiona Galvenās bibliotēkas mājaslapā.
- Semināru dienās organizēti trīs grāmatu tirgotāju grāmatu galdi jaunu grāmatu iegādei.
- Sadarbībā ar Viļānu novada pašvaldību un Viļānu pilsētas bibliotēku organizēti Rēzeknes un Viļānu novadu 16. Grāmatu svētki Viļānos ar pasākumu piedāvājumu pieaugušajiem, bērniem un jauniešiem. Svētku rīkotājs - Viļānu pilsētas bibliotēka.

- Izstrādāts lasīšanas veicināšanas maratona “100 lasītākās grāmatas par Latviju” nolikums, lasīšanas maratons izsludināts reģiona bibliotēkās Latvijas simtgadei.

Darbu veicina sadarbība ar Reģiona Galveno bibliotēku, kura pilda reģiona metodiskā centra funkcijas un nodrošina līguma pakalpojumus.

Nākamā gada prioritātes - bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides veicināšana, bibliotēku vizitācijas, jauno darbinieku metodiskais un konsultatīvais atbalsts.

Apkopoja

V.Viša

Rēzeknes novada pašvaldības

Bibliotēku informācijas speciāliste

20.03.2018

PIELIKUMI

1.pielikums. Fotomirkļi

Darbs ar bērniem un jauniešiem

*Tikšanās ar leļļu meistari Ingūnu Radziņu
Maltas pagasta bibliotēkā*

*Dzejas stunda "Nu paskat!" ar dzejnieci
Līviju Liepdruvieti Maltas pagasta bibliotēkā*

*Skaļās lasīšanas sacensība
1.kārtas atlase Maltas pagasta bibliotēkā*

*Bērnu/jauniešu/vecāku žūrijas -2017
eksperti ekskursijā Daugavpils cietoksnī*

*Radoša darbnīca pirmsskolas
vecuma bērniem Ilzeskalna pagasta
bibliotēkā*

*Lasām pasaku un zīmējam- lasīšanas
veicināšana Kruķu pagasta bibliotēkā*

„Helovīnu ballīte” Audriņu pagasta bibliotēkā

*Lietussargu ballīte Vērēmu pagasta
bibliotēkā*

*Bibliotekārā stunda Sakstagala pagasta
bibliotēkā*

*Bērnu zīmējumu konkursa “Rudenī kā
pasakā” dalībnieki Silmalas pagasta
Ružinas bibliotēkā*

2.pielikums

Lasīšanas maratons

“100 lasītākās grāmatas par Latviju”

Rēzeknes reģiona novadu bibliotēkās

01.06. 2017. – 08.10.2018.

KĀRTĪBA

Lasīšanas maratona mērķis:

Latvijas tēmas aktualizēšana lasīšanas procesā.

Konkursa uzdevumi:

Apzināt bibliotēku krājumu literatūras par Latviju daudzveidību.

Izveidot tematiskus un bibliogrāfiskus literatūras sarakstus.

Popularizēt dažādu nozaru literatūru par Latviju.

Aktualizēt lasīšanas tematiku saistībā ar Latviju jebkurā literatūras žanrā un veidā.

Rīkot tematiskus literatūru popularizējošus pasākumus dažādām lasītāju grupām.

Organizatori:

Rēzeknes reģiona novadu bibliotēkas.

Dalībnieki:

Bibliotēku lasītāji un visi citi interesenti.

Norises laiks un vieta:

01.06.2017. – 08.10.2018.

Rēzeknes novada pagastu bibliotēkas, Viļānu novada pagastu bibliotēkas, Viļānu pilsētas bibliotēka

Saturs un norise:

Bibliotēkās tiek aktualizēta tematiskā literatūra par Latviju – nozaru, uzziņu, daiļliteratūra, veidoti bibliogrāfiskie un tematiskie saraksti, organizēti lasīšanas popularizēšanas pasākumi dažādām lasītāju grupām 15 mēnešu garumā.

Tematiski-hronoloģisks iedalījums:

1. 01.06.2017. *Latviešu folklorā un etnogrāfijā.*
2. 01.09.2017. *Dzejas mēnesis.*
3. 01.10.2017. *Latvijas un latviešu tautas vēsture.*
4. 01.12.2017. *Latvijas vēsture daiļliteratūrā.*
5. 01.02.2018. *Personālijas.*
6. 01.04.2018. *Latvijas māksla.*
7. 01.06.2018. *Latvijas daba.*
8. 01.08.2018. *Tūrisms, ceļojumi, sports Latvijā.*

Lasīšanas maratona izskaņā 2018.gada vasaras brīvlaikā bērnu zīmējumu izstāde “Latvija bērnu acīm” katrā bibliotēkā.

Izvēles literatūra ir grāmatas bez izdošanas laika ierobežojuma.

2018. gada oktobrī Lasīšanas maratona rezultātu apkopošana katrā bibliotēkā.

2018. gada 16. novembrī plkst. 16.00 populārākās grāmatas fragmenta Lasīšanas zibakcija.

Rīkotāji: *Audriņu pagasta bibliotēka, Bērzgales pagasta bibliotēka, Čornajas pagasta Ratnieku bibliotēka, Čornajas pagasta Rāznas bibliotēka, Dekšāres pagasta bibliotēka, Dricānu pagasta bibliotēka, Feimaņu pagasta bibliotēka, Gaigalavas pagasta bibliotēka, Gaigalavas pagasta Vecstrūžānu bibliotēka, Griškānu pagasta bibliotēka, Ilzeskalna pagasta bibliotēka, Kantinieku pagasta bibliotēka, Kaunatas pagasta 1.bibliotēka, Kaunatas pagasta 2.bibliotēka, Lendžu pagasta bibliotēka, Lūznavas pagasta bibliotēka, Mākoņkalna pagasta bibliotēka, Maltas pagasta bibliotēka, Nagļu pagasta bibliotēka, Nautrēnu pagasta bibliotēka, Ozolaines pagasta bibliotēka, Ozolmuižas pagasta bibliotēka, Pušas pagasta bibliotēka, Rikavas pagasta bibliotēka, Sakstagala pagasta bibliotēka, Silmalas pagasta bibliotēka, Silmalas pagasta Kruķu bibliotēka, Silmalas pagasta Ružinas bibliotēka, Silmalas pagasta Štikānu bibliotēka, Sokolku pagasta bibliotēka, Stoļerovas pagasta bibliotēka, Strūžānu pagasta bibliotēka, Vērēmu pagasta bibliotēka, Viļānu pagasta Radopoles bibliotēka, Viļānu pilsētas bibliotēka.*